

ANMELDELSE PÆDAGOGIK 31. aug. 2020 | kl. 16:56

Befriende og pisserrelevant bog

Af: Janus Neumann

Vores pædagogiske arbejde er et dilemma mellem fagprofessionalisme og følelser. Vi kan ikke danne relationer uden følelser, og vi kan ikke lade følelserne tage over.

Fakta

Titel

Ida er pisseprovokerende

Forfatter

Rikke Smedegaard Hansen

Pris

300

Sider

216

Egentlig er bogen "Ida er pisseprovokerende" skrevet til pædagoger, men som lærer er der ikke mange af de beskrevne scenarier, man ikke kan genkende. Vi har alle prøvet at komme ind i klasser, hvor vi føler, at vi kommer til kort. Vi har mødt elever, vi ikke kunne nå. Uanset erfaringen er frustrationen og afmagten den samme. Vi løber panden mod en pædagogisk mur, og vi føler, at vores engagement og evner er utilstrækkelige. Rikke Smedegaard Hansen sætter med bogen rammende ord på et område, der virker underbelyst i faglitteraturen.

Allerede i denne introduktion til Rikke Smedegaard Hansens bog skulle det gerne være klart, at bogen favner bredt, og at den har til hensigt at fremme diskussionen om, hvad vi gør, når vi møder arbejdsrelaterede udfordringer, vi ikke magter. Bogens titel, "Ida er pisseprovokerende - En bog om følelser i pædagogisk arbejde", siger i og for sig det hele. De er derude, de der pisseirriterende elever, som ikke tager imod os. Bogen blev mig tilsendt i forlængelse af artiklen "Stop fortællingen om lorteklasser", der blev bragt i *Folkeskolen*, og som havde til hensigt at sætte ord på den til tider meget negative omtale af klasser eller elever ude på skolerne.

Nu er det jo ikke sådan at forstå, at der partout skal bandes for at give udtryk for frustration, men det kan faktisk være meget rart. Lige så rart er det, når man, som i dette tilfælde, støder på en bog, der rammer lige ned i smeltediglen mellem professionalismisme og følelser set fra en pædagogs perspektiv. Og så tilmed en pædagog, der skriver godt og kan sætte præcise ord og begreber på sine tanker.

I en bog, der let kunne være blevet en sludder for en sladder, formår Rikke Smedegaard Hansen at anvende relevant teoretisk viden, der ikke bare understøtter hendes refleksioner, men hæver dem op på et niveau, hvor det bliver tydeligt for læseren, at der er brugt tid og kræfter på at skrive en god bog. Det kan lyde banalt, men netop fordi bogens intenderede målgruppe er så bred og rækker over adskillige fagområder, professioner og erfaringsgrundlag, skal den være håndgribelig for så mange desto flere læsere. Læsere, der skal føle, at de ikke står alene med deres problemer, og som i bogen møder begreber, der kan hjælpe med at konkretisere til tider overordentlig komplekse problemstillinger.

Således faldt jeg over begrebet Compassion Fatigue oversat til *omsorgstræthed*. Følelsen af, at man ikke har mere omsorg at dele ud af, og hvor man mest af alt har lyst til at sende sine elever derud, hvor kragerne gror, og det er meget langt væk.

Et andet af flere interessante teoretiske bekendtskaber er psykolog Bo Hejlskov Elvén, der definerer problemskabende adfærd som værende adfærd, der skaber problemer for personer i omgivelserne. Da det er omgivelserne, der har problemet, må omgivelserne også være en del af problemløsningen, hvilket ligger i fin tråd med de systemiske og narrative teorier, der omfatter dele af det pædagogiske, problemløsende arbejde. Ikke at denne definition letter de konkrete pædagogiske tiltag, men det kan være med til at afklare, hvad der tales om, og netop i kontekster, hvor stærke følelser kan være i spil, er en præcis begrebsafklaring altafgørende som afsæt for en diskussion.

Bogen er opdelt i otte kapitler, der alle indledes med en hurtig oversigt over, hvad det enkelte kapitel omhandler. Bogen behøver ikke nødvendigvis at blive læst kronologisk, men selv om de anvendte teorier knyttes til de enkelte kapitler, vil flere af dem kunne trække tråde gennem bogen, hvorved en gennemlæsning vil skabe et bedre overblik.

Det er målet at give pædagoger et fagsprog for deres følelser i det daglige arbejde, og det er utvetydigt et fagsprog, som lærere og lærerstuderende roligt kan tage til sig. Der tages afsæt i en ærlig og genkendelig praksisnærhed, der hjælper til identifikation, væsentlighed, og det er svært ikke at få bestemte elever eller klasser i tanker, når man læser bogen. Det skal måske slutteligt understreges, at det ikke kun er problemer, men så sandelig også løsninger, der præsenteres i bogen, der indledes med følgende citat fra min personlige ordhelt, hr. Steffen Brandt:

"Man må aldrig gå ned på medmenneskelighed. Indtil det modsatte er bevist, er vi nødt til at tro det: Kærligheden overvinder alt".

Ny tilgang til elever giver nye fortællinger om dem

Kompagnistræde 34, 1208 Kbh K,
tlf 3369 6300, folkeskolen@folkeskolen.dk